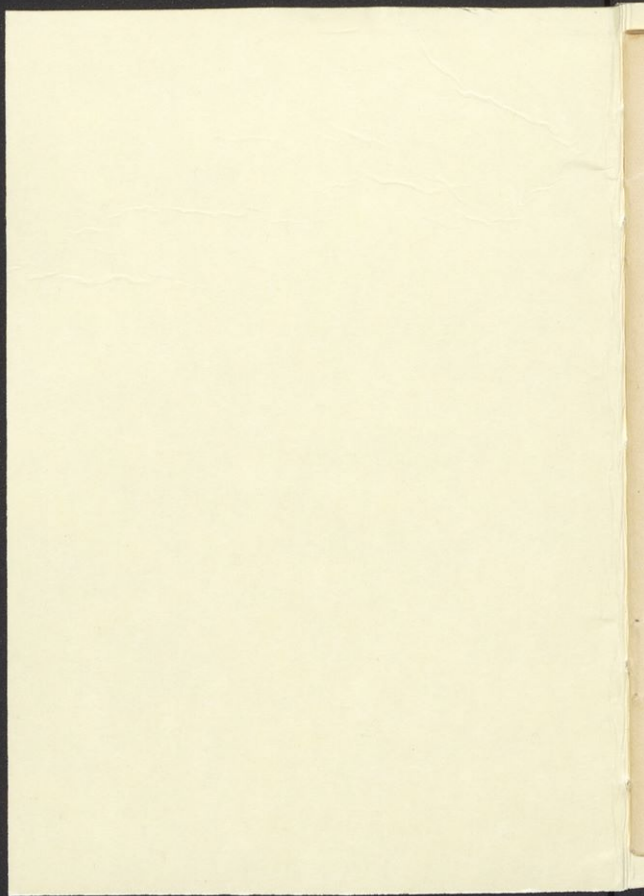

43023

ALBIN ČEBULAR

Poezije

ALBIN ČEBULAR

Poezije

1943

Tiskov. kerker

ALBIN CERULAR

Boezje

43023

(27.7.43.)

Dar aut.

030015195

KAZALO

	Stran
Ob voščeni sveči	5
Vzdih	6
Rudarska roža	7
V rudarski vasi	8
Tam doli	9
Kopači	10
Sekalci	11
Neugasna	12
Mladci	13
Li konca še ne bo	14
Trepetajoče sence	15
Ob križu	16
Iz šahta	17
Ah daj	18
Šihtu	19
Glasovi pod zemljo	20
Ječeče rože	21
Zamir	22
Cvetovi	23
Čuj	24
Knap	25
Njej	26
Vran kraka	27
Brezčutni klic	28
Gorjupa	29

OB VOŠČENI SVEČI

O rudar, ti in jaz,
jetičen je nama obraz,
sključena oba čepiva,
ko svet drugi sladko sniva.

Duša z dušo govori
oj tam sredi polnoči,
tam se srečava v bolesti
na krvavi trudni cesti.

Scže v roko bratu brat,
srce ujame žarek zlat
in spet greva lažje v temo,
ki zija pred nama nemo.

VZDIH

Izbrani od usode
smo pahnjeni v te kleči,
zaslužek bič zlovoljen
nad nami ovdoveči.

Čmereči v nezaupnost
topimo v gluhi brezen,
oh kam si se vtopila
vsa lepa ti ljubezen?

RUDARSKA ROŽA

Na naših oknih rožni cvet,
ta cvet ni lilija beleča,
ta cvet ni astra zeleneča,
ta cvet ni cinija duhteča.

To nagelj je škrlatnordeč,
vanj naša kri se je vtopila,
na rožnih listih se strdila,
z rdečim ognjem ga zalila.

Na oknih cvete nagelj rdeči,
to ni veselja cvet iskreči,
oo, klas to naše je krvi,
ki nam o boli govori.

V RUDARSKI VASI

Devojčice gledajo iz oken —
so žalost njih kalne oči,
na miljenih marmornih licih
nebeški jim smeh ne žari.

Na okencih ni rožmarina
in nagelj košat ne cvete,
ah črne tam saje ležijo,
ležijo od mraka do dne.

Otožne slonijo devojke
zamaknjene v tihi večer —
izmučeni snujejo fantje,
ni pesmi ne vriska nikjer . . .

TAM DOLI

Krampi iščejo poti,
polni luči se blestijo,
vase zatopljeni tro,
drzko rušijo, mrvijo.

Slušati mi jih je slaj,
miloglasno njih zvonenje,
glas se zdi mi preubran
kakor od zvonov brnenje.

KOPAČI

V vlažno zemljo rijemo,
s kladvi dleta bijemo,
v kopu taremo, drobimo,
od potrnosti medlimo.

Večen naš je težki nih,
pot otirajoč — oddih,
potlej spet molče v bridkosti
polni tuge in trpkosti.

SEKALCI

Dolge pozne ure
pulimo, valimo,
sekajo sekire,
poleg mi molčimo.

Trkamo utešno
razrvane reve
iz teh neprosevov
v srečnejše še dneve.

NEUGASNA

Od mraza trepetamo,
zobje šklepečejo,
prepih kosti nam reže,
srca drgečejo.

Ubožci zmer drhtimo
v temnicah kopajoč,
polagoma odteka
iz žil nam brhka moč.

Bridkost načenja rane,
trpin si bil rudar
in boš ostal za vedno,
ogret, tlačan, nikdar.

MLADCI

Skrušeni in trudni
koljemo železo,
grbasti, izbiti
magamo pod pezo.

Vir spod skale teče,
vrče napolnimo,
s svežo, hladno vodo
žejo pogasimo.

LI KONCA ŠE NE BO

Vrtalni svedri ropotajo
zamolklo, utirajoč brzijo,
od marter so že onemogli,
med skladi skrhani ječijo.

Kako boli, skeli in peče
od vnetih ročnikov tresočih,
da komaj se strpijo sunki
minut tožec pojemajočih.

TREPETAJOČE SENCE

So razgaljena telesa naša,
pot krvavi jih obliva,
mišičje trepeče v muki,
noč pa svetu nas zakriva.

Kdo se more potopiti
v naše trudne boli,
naj jih čita, naj jih poje,
ne doume jih nikoli.

Mi ne vemo, kaj je zarja,
mi ne vemo, kaj je trata,
kaj so jame, mi le vemo,
vemo, kaj je duša zlata.

OB KRIŽU

Pomagaj nam, o Kriste,
pomagaj iz črnih dni,
pomagaj iz trpljenja,
da nam ne odteče kri.

A Kriste ob beli cesti
se rahlo nam smeji:
— Sem moral jaz trpeti,
trpite pa še vi! —

IZ ŠAHTA

Prezgodaj smo zašli v bodičje,
ki nam z zadiri kip prepaja,
goloto neizprosno zbada,
vozičke rinemo brez kraja.

Nekoč smo bili fantje krepki,
možje postali zdaj smo resni,
robati jarki upadla lica,
na ustnih jeci strašnotesni.

AH DAJ

Zapoj mi dekle pesem
presladko še enkrat,
še enkrat dušo tužno
oh daj mi razsijati.

Potem pa naj umrjem
v tesnobi dihov nje,
v naročju naj mi počim
to pevčevo srce.

ŠIHTI

Bedni so naši dnevi,
tožne so naše noči.

Nemi
moramo živeti v kruti temi,
komaj še stojimo, tako smo izmučeni,
od težkega dela globoko sključeni,
v kost in mozeg bolečina grebe,
zebe . . .

Le dalje, le dalje do skrajnih moči,
če ravno nam slabotno telo medli.

GLASOVI POD ZEMLJO

Na naših rokah sloni ves svet.

Potaplja se v jame mladina pobuda,
prinaša živosrebrno rudo, premog,
v tovarnah suče med ognji
in oblikuje čuda.

Ali, v globokih brezdnih gigantske sile,
mi, v dolgih tvornicah mozaiki velikih del,
mase neizčrpno preplavlja joče, ljudomile.

Stojimo,
gorimo,
z nami gori planet.

In svet leti preko nas naprej
vse brez mej
kakor da bi vekomaj živeli.

JEČEČE ROŽE

Pred fabriko deklice čakajo dela,
življenja iskra jim je v prižganih očeh,
na ustnicah dragi smeh,
sneg zobje, žametna lica
in živahna govorica.

Dela čakamo, ni nas strah.
Kdo bi pa bil sedaj plah?

Dobile so delo dečve polne nad,
sočne in zale kakor srčna pomlad.

Ob izhodu sem postal,
ugasnile so jim oči
in smeha nič več ni,
vsaka revica je onemela
od težkega dela.

Vse, vse so zavite v umazane raztrgane rute
in na prepadeno obličje se je sklonila žalost.

ZAMIR

Za stroji sede blede, izmučene,
prsti so jim same kosti, koščen obraz
in ude pretresa mraz.

— O lepe deve,
kedaj ste zadnjič ljubile,
kedaj zadnjič veselile? —

— — Kdaj? Kje so tisti časi
pokopani v naši blatni vasi,
ne spominjamo se več;
veselje, ni ga, povsod teža
in otožnost sama. — —

— Uboge deklice ve,
komaj na plan ste stopile, že čutite, kaj je gorje,
namesto da bi se s soncem veselile
in s cvetočimi sanjami ljubile. —

CVETOVI

Sto in sto jih za stroji sedi,
niso v rožnih oblačilih,
niso v čipkastih krilih,
s črnino so odete,
udrti so postali njih zbiti obrazi.

Pa greš mimo — ne ozre se nobena.
aaah, da bi se, pa se ne.

Mašine neustavljivo drsijo,
dekličiči za njimi sedijo,
v dekličih ugaša življenje,
ki je samo brezkončno trpljenje.

In ako se za trenot ujame s katerimi pogled
če jim pogledaš v plaho oko,
kane tegoba v tvojo dušo,
pa zasolziš in naskrivaj otrneš solzo.

ČUJ

Deklica, pod tvoje okno bi prišel
in zapel kakor zapoje fantič vesel,
zavriskal v polja,
da bi se zbudila radostna volja,
ljubil bi te vse svitle noči,
tvoje grudi in oči,
ljubil tvoj smeh
in sanjal o tvojih belih laseh,
ali
priklenjen v luknji omahujem pod bremenom,
potem v dan
od zdelanosti ves pijan
se zgrudim in zaspim
in tako gre mladost mimo mene in tebe,
ljubica moja,
tako gre ljubezen brez pesmi in cvetja mimo naju
v zimi in dijočem maju.

KNAP

Devojčica, ali me še kaj poznaš?
Temne so moje obrvi,
od lopate zgarane dlani,
ali srce še vedno pramti za tebe.

Nate mislim pod zemljo, vedno si pred menoj,
še vedno čutim tvoj dih,
toploto telesa, vsa si pri meni,
v meni si vsa v vsakem plamu,
opoj mi nalivaš v žile in jaz delam v tej omami
kakor bi bil potopljen v drhtenje kan in mimoz.

Veš, če ne bi imel tebe,
že zdavnaj bi zblaznel,
pri jamščarici pod dvigalom izkrvavel
v tem grozopolnem zemeljskem žrelu.

NJEJ

Pišem ti s trdo roko na ta sajasti list.
(Dolgo časa sem izbiral, a noben ni čist.)

Izmučen sem,
nič več ni v meni mavric,
obup, gnev,
skoraj bi me več ne poznala,
ali tebe imam rad vseeno gorke,
da še nikdar tako,
veš, vsak trenutek mislim nate
in živim samo zate.

VRAN KRAKA

Ugasnila je zarja, ugasnila mladost je,
mladost ljubljeni spomin.

U, naši spomini so čudni,
vsi motni spomini so trudni,
v sajah smo bile rojene,
s sajastimi prsi dojene,
na sajastih dvorih smo se igrale
in na sajastih posteljah spale.

Oče v stiskah roveči rudar,
mati, kaj njej igra z nami mar,
v mrki fabriki vsak čas,
kjer je delala od jutra do večera.

Ugasnila nam je mladost,
saj je bila le saje in glad,
sedaj smo matere mlade
in črne, prečrne so naše nade.

BREZČUTNI KLIC

Naprej, naprej.

V mračni rudnik se potopimo,
grenki tožnosti izročimo,
spustimo v tmo, med grmenja razstrelb,
kjer se podirajo rovi, vžigajo plini,
zalivajo vode, drobe kosti, mrjejo neizsini.

Napotimo se pred plavže,
med dime žveplene
in smrtne plamene.

Le brž, le brž, uboščina moja,
saj že zvoni in tulijo sirene, ne brišimo si znoja.

GORJUPA

Zemlja se stresa
kakor na drgetajoči ptici peresa
in razsekane rane zevajoče
zijajo trepetajoče,
sami razbičani kriki in stisnjene pesti.

Življenja, življenja.

Tudi življenja ni za nas,
za nas je le smrt, svatje,
tam v hladni jami
bo šele naš novi dan,
v večnem snu bo šele
naš počitek, trpeči bratje.

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

COBISS

00000412054

